

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

за освітньою програмою «Облік і оподаткування»

на тему:

«Облік, контроль та аналіз ефективності використання основних засобів на прикладі ТОВ «Євростандарт»»

Виконавець

студентка ФМОІТ 4 курс 2 група

Столяр Вікторія Ігорівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

к. е. н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Самострол Світлана Вячеславівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА – 2023

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Основні засоби посідають значну частину в загальній майновій складовій в переважній більшості суб'єктів господарювання та виступають вкрай важливим елементом ресурсного потенціалу кожного підприємства, що визначає обсяги виробництва, а також його виробничу потужність, і відповідно, є одним із важливих чинників, які формують фінансові результати діяльності підприємства. Вищезазначене обумовлює особливі вимоги до якості інформації про рух, наявність, стан і перспективи використання основних засобів, а також значною мірою сприяє здійсненню ефективного контролю за рухом, станом і використанням основних засобів. Правильна організація бухгалтерського обліку об'єктів основних засобів на підприємстві, а також проведення якісного контролю – це вкрай важливе завдання, що набуває на сьогоднішній день особливої актуальності.

Значний внесок у розвиток теоретичних засад і концептуальних методичних підходів щодо вирішення проблем і методики обліку, аналізу та контролю основних засобів на підприємствах України внесли такі вітчизняні вчені-економісти: Бабич Л. М., Верхоглядова Н. І., Гуцаленко Л. В., Єпіфанова І. Ю., Касич А. О., Костюнік О. В., Кузьома В. В., Матвеева В.С., Пиріжок Є. С., Яловега Л.В. та ін.

Окремі засади теорії та практики обліку, аналізу та контролю основних засобів залишаються дискусійними та потребують подальших наукових досліджень і розробок у напрямі їх удосконалення. Науково-теоретична та практична важливість окреслених проблемних питань зумовила актуальність теми дослідження.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження особливостей та визначення шляхів удосконалення обліку, аналізу та контролю операцій з руху основних засобів на підприємстві.

Завданнями роботи є:

- визначення основних засобів як об'єкта обліку;
- дослідження порядку класифікації основних засобів;
- виявлення проблемних питань в обліку основних засобів;
- визначення порядку документального оформлення операцій з руху основних засобів;
- дослідження діючої практики обліку руху основних засобів на підприємстві ТОВ «Євростандарт»;
- дослідження особливостей контролю руху основних засобів на підприємстві;
- аналіз ефективності використання основних засобів;
- визначення шляхів удосконалення контролю та аналізу основних засобів.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процес обліку, аналізу та контролю руху основних засобів на підприємстві.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних положень і прикладних аспектів обліку, аналізу та контролю основних засобів на підприємстві, а також їх удосконалення в умовах національної системи обліку та контролю.

Методика дослідження. Методологічну основу кваліфікаційної роботи складають теоретичні положення економічної науки, наукові праці вітчизняних та закордонних вчених, присвячені проблемам обліку та контролю у сфері зовнішньоекономічної діяльності. При написанні роботи було використано такі загальнонаукові та спеціальні методи: узагальнення та синтезу, порівняльного, статистичного та економічного аналізу, графічні методи.

Інформаційна база дослідження. При написанні кваліфікаційної роботи використовувалися закони та нормативно-правові документи, Податковий та Господарський кодекси України, монографічна та наукова література, матеріали періодичних видань та науково-практичних

конференцій, бухгалтерська документація та фінансова звітність підприємства.

Публікація та апробація результатів дослідження. Результати дослідження впроваджено в господарську практику ТОВ «Євростандарт».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (27 найменувань) та 7-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 58 сторінки. Основний зміст викладено на 48 сторінках. Робота містить 15 таблиць, 17 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти обліку основних засобів»* розглянуто сутність основних засобів, їх класифікацію та оцінку, порядок формування аналітичного та синтетичного обліку основних засобів, проблемні аспекти обліку основних засобів та шляхи їх вирішення.

У другому розділі *«Діюча практика обліку основних засобів на підприємстві ТОВ «Євростандарт»»* проаналізовано загальну економічну характеристику підприємства, стан обліку руху основних засобів на підприємстві, формування автоматизованого обліку основних засобів на підприємстві. Запропоновано шляхи удосконалення обліку основних засобів на підприємстві: для кожного об'єкту основних засобів має встановлюватися своя ліквідаційна вартість шляхом використання методів визначення ліквідаційної вартості (відсоток від балансової вартості, розрахунок згідно з різними формулами, власне професійне судження керівника або бухгалтера); основні засоби з нульовою залишковою вартістю мають бути належним чином переоцінені, а також має бути переглянутий їх строк корисного використання; форми первинних документів з обліку основних засобів мають бути доповнені новими реквізитами.

У третьому розділі *«Контроль та аналіз основних засобів на підприємстві»* розглянуто методiku проведення контролю основних засобів на підприємстві, проаналізовано ефективність використання основних засобів на підприємстві, наведено рекомендації щодо покращення контролю основних засобів.

ВИСНОВКИ

У результаті дослідження основних аспектів та проблем теорії та практики обліку, аналізу та контролю руху основних засобів на прикладі вітчизняного підприємства ТОВ «Євростандарт» було сформовано наступні висновки:

1. Основні засоби – це складова частина виробничих ресурсів, які використовуються в процесі господарської діяльності в незмінній натуральній формі тривалий період часу та розподіляють свою вартість на витрати підприємства поступово протягом строку використання. Основними критеріями визнання основних засобів є: матеріальність, призначення, строк корисного використання.

2. Основою бухгалтерського обліку основних засобів є їх правильна класифікація. Класифікація полегшує поточний облік основних засобів, спрощує складання звітності про наявність та рух основних засобів.

3. Правовою основою ведення бухгалтерського обліку основних засобів є сукупність законодавчих, нормативних актів, що регулюють фінансово-господарську діяльність на підприємствах усіх форм власності.

4. На даний момент існує ряд дискусійних та проблемних питань, пов'язаних з основними засобами, зокрема: визначення ліквідаційної вартості основних засобів, порядок амортизації, реалізації та оцінки основних засобів, суперечності бухгалтерського та податкового обліку тощо.

5. Облік основних засобів на ТОВ «Євростандарт» ведеться з дотриманням всіх вимог чинного законодавства. Первинна документація складається вчасно та заповнюється правильно. Для автоматизації облікового процесу на товаристві використовують комп'ютерні програми: «1С: Підприємство 8.3», «М.Е.Дос», «MS Excel» тощо.

6. Протягом досліджуваних років на ТОВ «Євростандарт» аудиторські перевірки не проводилися. Внутрішній контроль періодично

здійснюють самі працівники бухгалтерії. При цьому основною процедурою є щорічна інвентаризація.

7. Аналіз ефективності використання основних засобів показав, що на підприємстві підвищується віддача та рентабельність основних засобів. При цьому варто зазначити, що темпи оновлення основних засобів на підприємстві доволі повільні, що в майбутньому може призвести до накопичення морально та фізично зношених основних засобів і погіршення ефективності їх використання.

Таким чином, задля покращення обліку, аналізу та контролю руху основних засобів на підприємстві маємо наступні пропозиції:

1. З метою надання достовірних даних про реальний фінансовий стан підприємства, основні засоби (які використовуються в господарській діяльності) з нульовою залишковою вартістю мають бути належним чином переоцінені, а також має бути переглянутий їх строк корисного використання.

2. З метою більш якісного обліку основних засобів підприємство має для кожного об'єкту основних засобів встановлювати свою ліквідаційну вартість. Для цього існує декілька варіантів визначення ліквідаційної вартості, зокрема, це може бути відсоток від балансової вартості, розрахунок згідно з різними формулами, власне професійне судження керівника або бухгалтера.

3. Для удосконалення документального оформлення руху основних засобів на підприємстві пропонуємо ввести до форм ОЗ-1 та ОЗ-6 додаткову інформацію: термін корисного використання об'єкта; ліквідаційну вартість; справедливую вартість; вартість, що амортизується; метод амортизації (у разі зміни якого вносити помітки про це); суми дооцінки та уцінки об'єкта. Доповнення зазначених типових форм первинних документів переліченими реквізитами значно підвищить їх інформативність.

4. З метою покращення ефективності використання основних засобів керівництву підприємства варто акцентувати увагу внутрішнього

контролю на наступному: контролювати доцільність утримання та своєчасне оновлення основних засобів; перевіряти правильність відображення в обліку операцій з ремонту та ліквідації основних засобів; питання проведення інвентаризації необхідно відобразити в Наказі про облікову політику, а також має бути складено план проведення інвентаризації та інші внутрішні регламенти.

5. Проаналізувавши стан, рух та ефективність використання основних засобів на підприємстві, можна надати наступні рекомендації задля покращення ефективності управління основними засобами на товаристві:

- проводити вчасне оновлення застарілих та зношених основних засобів на більш сучасні та продуктивні шляхом залучення інвестицій та купівлі нових виробничих основних засобів;

- вчасно проводити капітальні та поточні ремонти зношених основних засобів з метою подовження їх терміну експлуатації.